

2021

(Held in January/February, 2022)

PHILOSOPHY

(General)

Course : 101

(Indian Philosophy—I)

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1×8=8

1. শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

Choose the correct answer :

(a) ভাৰতীয় দৰ্শন নিৰাশাবাদী/আশাবাদী দৰ্শন।

Indian philosophy is pessimistic/optimistic philosophy.

(b) মানৱতাবাদ সমকালীন ভাৰতীয় দৰ্শনৰ দৃষ্টিভঙ্গী হয়/নহয়।

Humanism is/is not the outlook of contemporary Indian philosophy.

(c) চাৰ্বাক দৰ্শনে জড়বাদ/ভাৱবাদৰ পোষকতা কৰে।

The Cārvāka advocates materialism/idealism.

(Turn Over)

- (d) বৌদ্ধ দৰ্শনে দুখ নিবৃত্তিৰ উপায় হিচাপে বাৰটা/আঠটা
স্তৰৰ নিৰ্দেশ দিছে।
Buddhism suggests twelve/eight steps for
cessation of suffering.
- (e) জৈন দৰ্শন অনুসৰি মুক্তিপ্ৰাপ্ত লোকসকলক অৰ্হত/
কেবলজ্ঞানী বোলা হয়।
In Jainism, the liberated persons are
known as Arhat/Kevalajñānī.
- (f) ন্যায় দৰ্শনে বৈধ জ্ঞানৰ উৎস হিচাপে চাৰিটা/পাঁচটা উৎস
স্বীকাৰ কৰে।
Nyāya philosophy admits four/five sources
of valid knowledge.
- (g) বৈশেষিকসকলে ৯/৭বিধ পদার্থ স্বীকাৰ কৰে।
Vaiśeṣikas recognize 9/7 Padārthas.
- (h) বাধাক্ৰমণৰ মতে বুদ্ধি/প্ৰজ্ঞাই সত্তাৰ জ্ঞান দিব পাৰে।
According to Radhakrishnan, intellect/
intuition can give the knowledge of reality.

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) : 4×4=16

Write short notes on (any four) :

(a) ষড়দৰ্শন

Ṣaḍadarśana

(b) সমকালীন ভাৰতীয় দৰ্শনৰ দুটা বৈশিষ্ট্য

Two characteristics of contemporary Indian
philosophy

- (c) ভাৰতীয় দৰ্শনত নিৰ্বিচাৰবাদ
Dogmatism in Indian philosophy
- (d) চাৰ্বাক নীতিতত্ত্ব
Ethics of Cārvāka
- (e) লৌকিক প্ৰত্যক্ষ (ন্যায় দৰ্শন)
Ordinary perception (Nyāya philosophy)

3. ভাৰতীয় দৰ্শনৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 12
Discuss the chief characteristics of Indian philosophy.

অথবা / Or

দুখবাদ কাক বোলে? ভাৰতীয় দৰ্শন দুখবাদী হয়নে? ব্যাখ্যা
কৰা। 2+10=12

What is pessimism? Is Indian philosophy pessimistic? Explain.

4. কি যুক্তিৰ ভিত্তিত চাৰ্বাকসকলে অনুমানক যথার্থ জ্ঞানৰ উৎস
হিচাপে অস্বীকাৰ কৰিছে? 11
On what grounds do the Cārvākas reject the validity of inference as a source of valid knowledge?

অথবা / Or

জৈন দৰ্শনৰ সপ্তভঙ্গী নয়ৰ ধাৰণা বিশদভাৱে আলোচনা কৰা।
Discuss in detail the Jaina concept of Saptabhaṅgī Naya.

(Turn Over)

5. न्याय दर्शन अनुयायी अलौकिक प्रत्यक्षर विभिन्न प्रकारसमूह
उदाहरणसह आलोचना करा।

11

Discuss different types of extraordinary perception with illustrations from Nyāya perspective.

अथवा / Or

बाधाकृष्णर मत अनुसारि बुद्धि आर प्रज्ञार प्रकृति चमूके
व्याख्या करा।

Explain briefly the nature of intellect and intuition after Radhakrishnan.

6. वैशेषिक दर्शनर मते द्रव्य कि? विभिन्न प्रकारर द्रव्यर विषये
व्याख्या आगवठेरा।

2+9=11

What is Dravya according to Vaiśeṣika philosophy? Explain its different kinds.

अथवा / Or

चरवार्क तन्त्रविद्या सम्पर्के व्याख्या करा।

11

Explain Cārvāka metaphysics.

7. मीमांसा दर्शनर मते ज्ञानर विभिन्न उत्सवोर कि कि? मीमांसा
दर्शनर सम्दर्भत 'अर्थापत्ति' विशदठारे वर्णना करा।

2+9=11

What are the different sources of knowledge according to Mīmāṃsā philosophy? Describe fully 'postulation' with reference to Mīmāṃsā philosophy.

अथवा / Or

बौद्ध दर्शनर अनात्मावाद आलोचना करा।

11

Discuss the no-Soul theory of Bauddha philosophy.

★ ★ ★